

ANTI-KORRUPTIONSPOLICY

<i>Dokumenttyp:</i>	Policy
<i>Beslutad av:</i>	Styrelsen 2017-06-15
<i>Dokumentansvarig:</i>	Generalsekreterare
<i>Senast reviderad:</i>	2017-06-02
<i>Senast granskad:</i>	2017-06-02

Denna policy utgör grunden för Palmecentrets arbete mot korruption och beskriver hur ämnet är kopplat till våra målsättningar och vår verksamhet. Vidare anger policyn Palmecentrets prioriteringar för anti-korruptionsarbetet och hur dessa integreras i vår verksamhet. Policyn gäller för all Palmecentrets verksamhet – nationellt och internationellt – och ska tillämpas av anställda, praktikanter, förtroendevalda, medlemsorganisationer och partners i efterföljande led. Implementeringsarbetet konkretiseras i handlingsplanen för anti-korruption.

Palmecentret definierar korruption som ett missbruk av förtroende eller makt som medför otillbörlig vinning, ofta ekonomisk, för en person, en organisation eller ett politiskt parti. Som korruption räknas bland annat mutor och bestickning, förskingring och svindleri samt jäv, nepotism och vänskapskorruption.

BAKGRUND

Korruption förekommer globalt men är mer omfattande i länder med svag stat och svaga institutioner där invånarna har liten möjlighet till inflytande och där det råder stora brister gällande folkligt deltagande, transparens och maktindelning¹. Det råder samstämmighet inom forskarvärlden och världssamfundet att korruption är ett av de största hindren för ekonomisk och social utveckling. Beräkningar visar att kostnaden för korruption motsvarar mer än fem procent av världens bruttonationalprodukt och över en biljon US dollar betalas i mutor varje år. Korruption får till följd att levnadskostnaderna ökar, att tillgången till grundläggande samhällsservice begränsas eller uteblir. Den för med sig minskad effektivitet och ökad ojämlikhet och att stater och dess nyckelinstitutioner att förlora legitimitet och medborgerligt förtroende. Korruption är ur ett samhällsligt perspektiv ineffektivt och orättfärdigt, det slår hårt mot rättssäkerheten och demokratin. Att bekämpa korruption och mutor prioriteras globalt och är bland annat en del av mål 16 i Agenda 2030.

I länder där den generella korruptionsnivån är hög är det sannolikt att korruption inom civilsamhällesorganisationer och politiska partier är vanligare. Korruption inom organisationer kan vara av både finansiell och icke-finansiell karaktär och motverkar organisationers demokratiska utveckling samt bidrar till att förtroendet för dem som påverkansaktörer sjunker. Att bekämpa korruption är nödvändigt i arbetet med att förbättra levnadsförhållanden, minska ojämlikhet och garantera likvärdiga förutsättningar. Att verka mot korruption är på många sätt synonymt med att arbeta för stärkt demokrati. Det handlar om att verka för deltagande, insyn och transparens.

¹ För beskrivning av situationen i ett specifikt land hänvisas till Transparency Internationals korruptionsindex, <https://www.transparency.org/>.

PALMECENTRETS ARBETE MOT KORRUPTION

Palmecentrets vision är en värld med fredliga samhällen grundade på demokratins ideal och alla människors lika värde. Därför syftar vårt arbete till tre saker: demokrati, mänskliga rättigheter och fred. Vår förändringsteori utgår från att samhällsförändring bäst nås genom organisering, det vill säga att den drivs på underifrån när människor organiserar sig och hävdar sina rättigheter tillsammans.

Palmecentret arbetar aktivt mot korruption i alla dess former. Anti-korruptionsarbetet utgör en integrerad del av vår verksamhet. Palmecentrets identifierar två nivåer av korruptionsarbete inom verksamheten; korruption på samhälls- och organisationer.

Arbetet mot korruption på övergripande samhälls- och organisationer nivå fokuserar på stöd till aktörer inom det civila samhället och politiska partier som arbetar för mänskliga rättigheter, demokrati, tryck- och yttrandefrihet, ett fungerande rättssystem, ökad transparens och minskad fattigdom. Arbetet fokuserar på att uppmärksamma korruption som ett samhällsproblem och således öka allmänhetens kunskap om korruptionens negativa effekter på utveckling. I arbetet mot korruption i vår verksamhet är Palmecentret medvetet om risken att våra samarbeten och partnerskap kan locka till korruption. När värdet på de medel som görs tillgängliga inom verksamheten är högt i förhållande till den lokala ekonomin, om kontrollen brister och om tillit och partnerskap är svagt, ökar denna risk. Vårt arbete bygger på förtroende och partnerskap och vi prioriterar att själva granska partners och bygga partnerskap på plats. Vi fokuserar på förebyggande utbildning och att bidra till utveckling av demokratiskt styrda organisationer med tydlig ansvarsutkrävning. I en organisation med väl utvecklad interndemokrati är risken för att korruption uppstår liten.

Genom att etablera, stötta och bidra till förändrade, mer transparenta och demokratiska organisationsstrukturer och beteendemönster bidrar Palmecentrets samarbeten till kampen mot korruption. Arbetarrörelsen och civilsamhället har en central roll att spela både som förebilder, demokratiska skolor och förändringsaktörer i arbetet mot korruption.

PRIORITERINGAR FÖR VERKSAMHETSPERIODEN

Palmecentret vill, genom samarbetsorganisationernas breda folkliga förankring i programländerna vara en plattform för gemensamt arbete och tillsammans med partners runt om i världen utveckla arbetarrörelsens roll i arbetet mot korruption.

Palmecentret tolererar inte korruption, det ska inte förekomma i vår verksamhet. Det är samtliga medarbetares ansvar att aktivt förebygga korruption genom att identifiera, uppmärksamma och beakta korruptionsrisker i all verksamhet samt att rapportera misstankar om oegentligheter och korruption. För att vidareutveckla och stärka arbetet på området kommer Palmecentret under verksamhetsperioden 2015–2019 prioritera att:

- Utveckla ändamålsenliga och samstämmiga styrdokument och verktyg för att arbeta med anti-korruption.
- Stärka integrationen av anti-korruptionsarbetet inom samarbetsrelationer och program/projekt.
- Öka medvetenhet och kunskap om orsaker och effekter av korruption, och i samverkan med medlemsorganisationer och partners analysera hur det relaterar till Palmecentrets verksamhet (hos personal, projektaktiva, och partners).

ARBETSMETODER

För att arbeta med prioriteringarna kommer Palmecentret under verksamhetsperioden 2015–2019 att:

- Utse ansvariga på kansliet för att följa upp och samordna arbetet med anti-korruption. Arbetet ska göras i nära samarbete och dialog med alla inblandade parter.
- Använda styrdokument i samarbete med medlemsorganisationer och partners och integrera dessa i verksamheten i direktkontakt med partners.
- I det förbyggande arbetet fortsätta arbeta med medlemsorganisationer och partners för att kontinuerligt bedöma korruptionsrisker i alla projekt, program och aktiviteter samt stärka god förvaltning och intern styrning och kontroll.
- Utbilda handläggare och annan berörd personal med utgångspunkt i Palmecentrets nuvarande metodmaterial inom anti-korruption samt i introduktionsprogrammet för nyanställda. På så sätt säkerställs både fortbildning av personal och relevant feedback på existerande metoder för vidareutveckling och uppdatering.
- Inkludera utbildning fokuserad på riskerna med korruption, organisationsutveckling och etablerandet av goda administrativa system i Palmecentrets ordinarie utbildningsverksamhet för projektaktiva och samarbetsorganisationer.
- Palmecentrets hemsida har en funktion för att lämna synpunkter och där finns möjligheten att anmäla anonymt. Alla fall av misstänkta oegentligheter som rapporteras i enlighet med denna policy utreds. Rapportering av misstänkt korruption uppmuntras; ingen ska känna sig obekvämt med att anmäla något misstänkt och vi skyddar uppgiftslämnare.

ÄGARSKAP OCH UPPFÖLJNING

Innehållet i denna policy revideras och antas årligen av Palmecentrets styrelse. Generalsekreteraren är ansvarig för att säkerställa att policyn och relaterade dokument är kända och efterlevs inom verksamheten samt att uppföljning av hur policyn efterlevs sker årligen.